

Atviras Kodas Lietuvai (AKL)

**Seimas
2002.04.25**

Temos

Atviro kodo programų fenomenas

AK programų demonstracija

Atviro kodo raidos tendencijos ES

AKL projekto ir iniciatyvų pristatymas

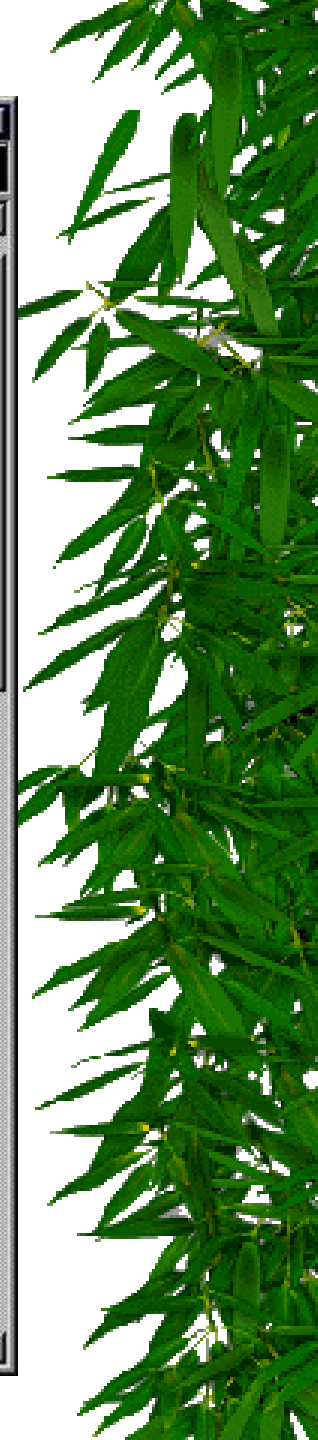
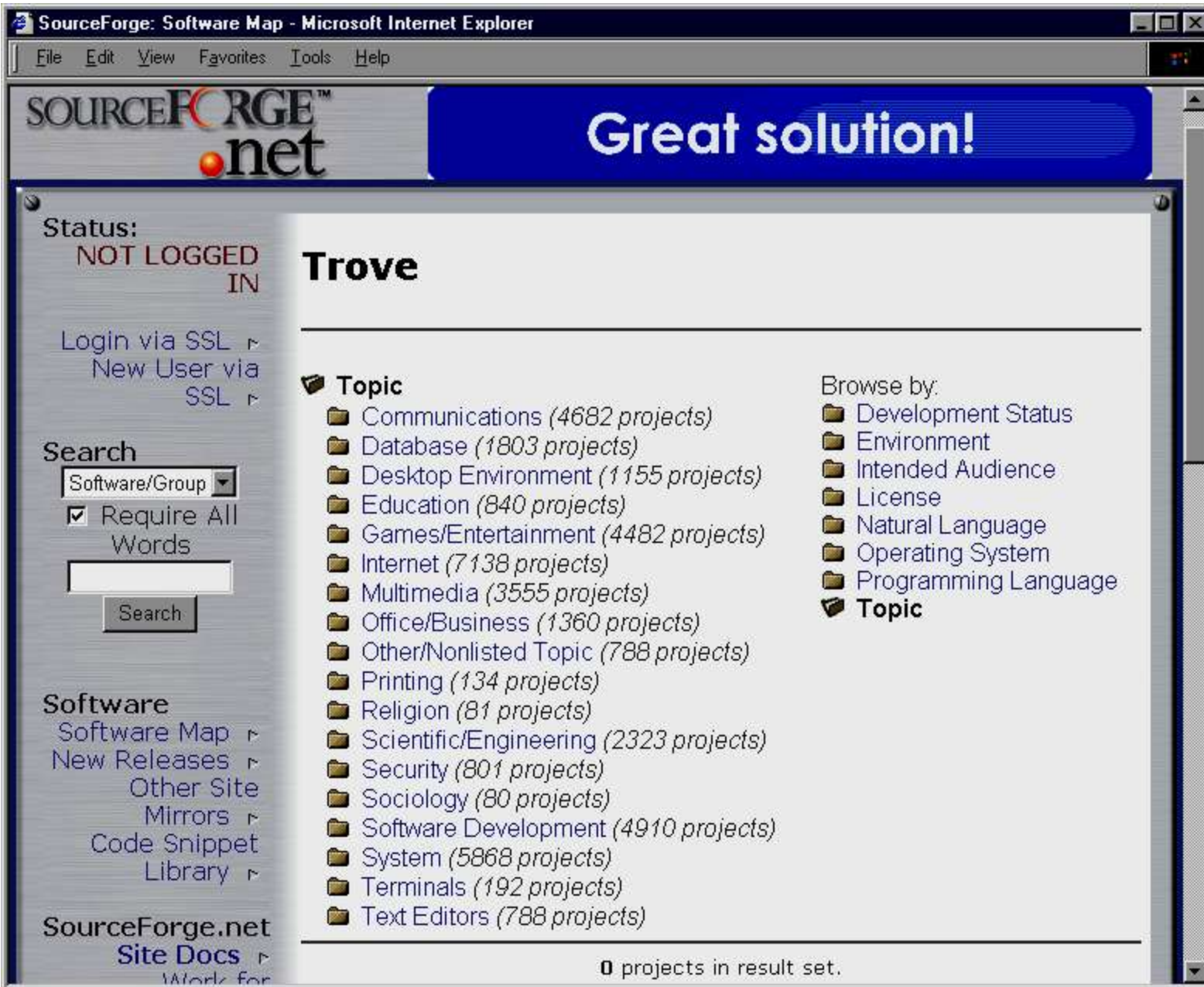
AKP fenomenas

Laisvai sukurtos programos sėkmingai konkuruoja rinkoje su didžiųjų kompanijų produktais!

AKP pradėjo naują **fundamentalių pokyčių** erą programinės įrangos rinkos sektoriuje

AK judėjimą remia tokie gigantai, kaip **IBM, HP, Sun**

SF projektų skaičius

Development Status

- 1 - Planning (8130 projects)
- 2 - Pre-Alpha (5457 projects)
- 3 - Alpha (4837 projects)
- 4 - Beta (5639 projects)
- 5 - Production/Stable (4.301 projects)**
- 6 - Mature (471 projects)**

Licence

- OSI Approved (24.758 projects)**
- Other/Proprietary Licence (522 projects)
- Public Domain (808 projects)

AKP sėkmės priežastys

Produkto sėkmė ir gamyba nepriklauso nuo konkrečios kompanijos galimybių ir biudžeto

Produktas lengvai adaptuojamas ir pritaikomas konkrečioms reikmėms

Programavimo modelis sąlygoja labai švarią ir aiškia modulinę struktūrą

Profesionalūs programuotojai užtikrina ypač aukštą produktų patikimumą

AK bendruomenė – labai plati

AK naudojasi naujausiais universitetų ir MTI pasiekimais, studentai „išsineša“ meilę OSS

AKP sėkmės priežastys

“Copy Left” – neribojamas darbo vietų skaičius,
produktas dažniausiai nemokamas

Patikimumas ir **greitas** klaidų taisymas

Laisvas pažeidžiamumo tyrinėjimas

Laisvas produkto pritaikymas ar pataisymas

Multiplatformiškumas

Nėra produktinio bei duomenų formatų
pririšimo („lock in“)

Bendruomenė (individuų ir kompanijų)
patikimiau už atskirą firmą

APK trūkumai

Dažnai nėra atsakingos produkta palaikančios organizacijos, stinga produkcinio išbaigtumo

Klaidi produktų ir duomenų formatų įvairovė

Klaidinančios negatyvios nuostatos:

- Laisvas - tolygu nepatikimas
- Nėra su kuo bylinėtis, jei kas „ne taip“
- „Jei nemoku pinigų, negaliu valdyti“
- Laisvi programuotojai nepatikimi – gali pabėgti prie kito, įdomesnio projekto

ES pozicija

European Commission Information Society Website

<http://europa.eu.int/ISPO/topics/eifs/welcome.html>

http://europa.eu.int/information_society

Working group on Libre Software

<http://eu.conecta.it>

**Study into the use of OSS in the Public sector. European Commission, DG enterprise
400p.**

<http://ag.idaprolog.org/Indis35Prod/doc/333>

Information Society Website

This website has been archived

Please visit the new site at :

http://europa.eu.int/information_society

Highlights

What's New

Search

Glossary

Contact us

Archived

Topics

Citizens & consumers
Education & training
e-business & e-work
Employment/social affairs
European initiatives on free software
Healthcare
Illegal content & safe use of the Internet
Local & regional dimension
Multilingualism
Multimedia
Socio-economic RTD
Standardisation
Statistics & figures
Telework

Basics

Policy

Services

Promotion

International

European Initiatives on Free Software

Please check the [actual site](#)

The Commission services have initiated various actions related to Free/Open Source software.

The following steps have been taken:

- The Information Society Directorate General has created the working group on libre software, with the purpose to analyze the free software phenomenon, create a set of recommendations for the Community and draft a paper to be presented to the Commission. The group featured both representatives from the Commission services and active players from the free software arena in various EU countries. Please consult the current issue paper and a discussion mailing list at <http://eu.conecta.it/>.
- This paper will be discussed in a [Workshop on 23rd March 2000](#) in Bruxelles.
- Further to the [report of the ISTAG](#), open source software is listed in the major priorities in the next [IST work programme \(WP2000\)](#) and there are several action lines specifically targeting support to usage and development of open source and free software.
- The Commissioner for the Information Society, Erkki Liikanen, gave a speech at [ISSE'99](#) the 4th of October 1999 in Berlin supporting Open source software solutions for security platforms. The text of this speech is available [here](#).
- We also organised a specific session on Free Software during the [IST 99 Conference](#). You can find the program [here](#).

For more details, contact [Philippe AIGRAIN](#) and [Laurent CABIROL](#) from Directorate General "Information Society".

European Initiatives
On Free Software

Problemos:

Nesaugu, kai strateginės informacijos sistemos yra „juoda dėžė“

Nuo 70% iki 95% sprendimų paremta vieno tiekėjo programine įranga

Paplitusios sistemos nepatikimos ir nesaugios, lyginant su „Linux“

Įsigalėjo uždari duomenų perdavimo protokolai ir formatai

Programos – didelis ES importo straipsnis

Kitos studijos

Analysis of the Impact of Open Source Software.
QnetiQ, 2001

http://www.govtalk.gov.uk/interoperability/egif_document

Open Source Software. Use Within UK Government
http://www.govtalk.gov.uk/rfc/rfc_document.asp?doc

The Case for Government Promotion of Open
Source Software

<http://www.netaction.org/opensrc/oss-report.html>

Išvados (QnetiQ)

- 1 AKP – esminių pokyčių programų rinkoje pradžia
- 2 Per penkis metus iki 50% programų rinkos sudarys AKP
4. AKP greitai netaps ženklią alternatyva bendros paskirties programų rinkoje išsivysčiusiose šalyse, bet bus rimtas konkurentas paplitusioms OS ir biuro programoms **besivystančiose šalyse**

Išvados (QnetiQ)

7. Vyriausybė, formuodama informavimo politiką, turi atkreipti dėmesį į riziką patekti į komercinių programų uždary protokolų sąstus („lock in“)
9. Daug rizikos kyla dėl priklausomybės nuo uždary duomenų ir jų perdavimo standartų. Turėtų būti naudojami atviri duomenų standartai ir protokolai

Išvados (QnetiQ)

10. AKP naudojimas skatina atvirų duomenų apsisikeitimo standartų paplitimą, todėl **rekomenduojame Vyriausybei selektyvų AKP rėmimą**
11. AKP augimas leidžia ne US šalims įtakoti savo IT infrastruktūros formavimą

UKG... The policy

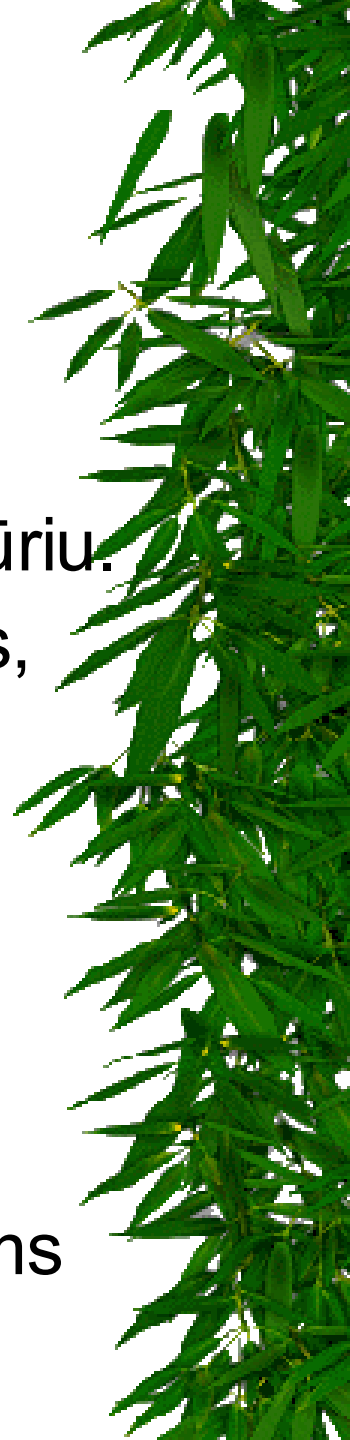
UKG nagrinėja AKP šalia nuosavybinių programų. Sprendimai priimami kainos požiūriu.

UKG duomenų mainams naudos produktus, kurie palaiko atvirus standartus

UKG sieks nepakliūti į nuosavybinės PĮ ir paslaugų sąstus

UKG perkamoms programoms sieks gauti programų tekstus

UKG toliau tirs galimybę naudoti AKP, kaip pagrindą valstybės užsakomoms programoms

EU “Aggressive scenario”

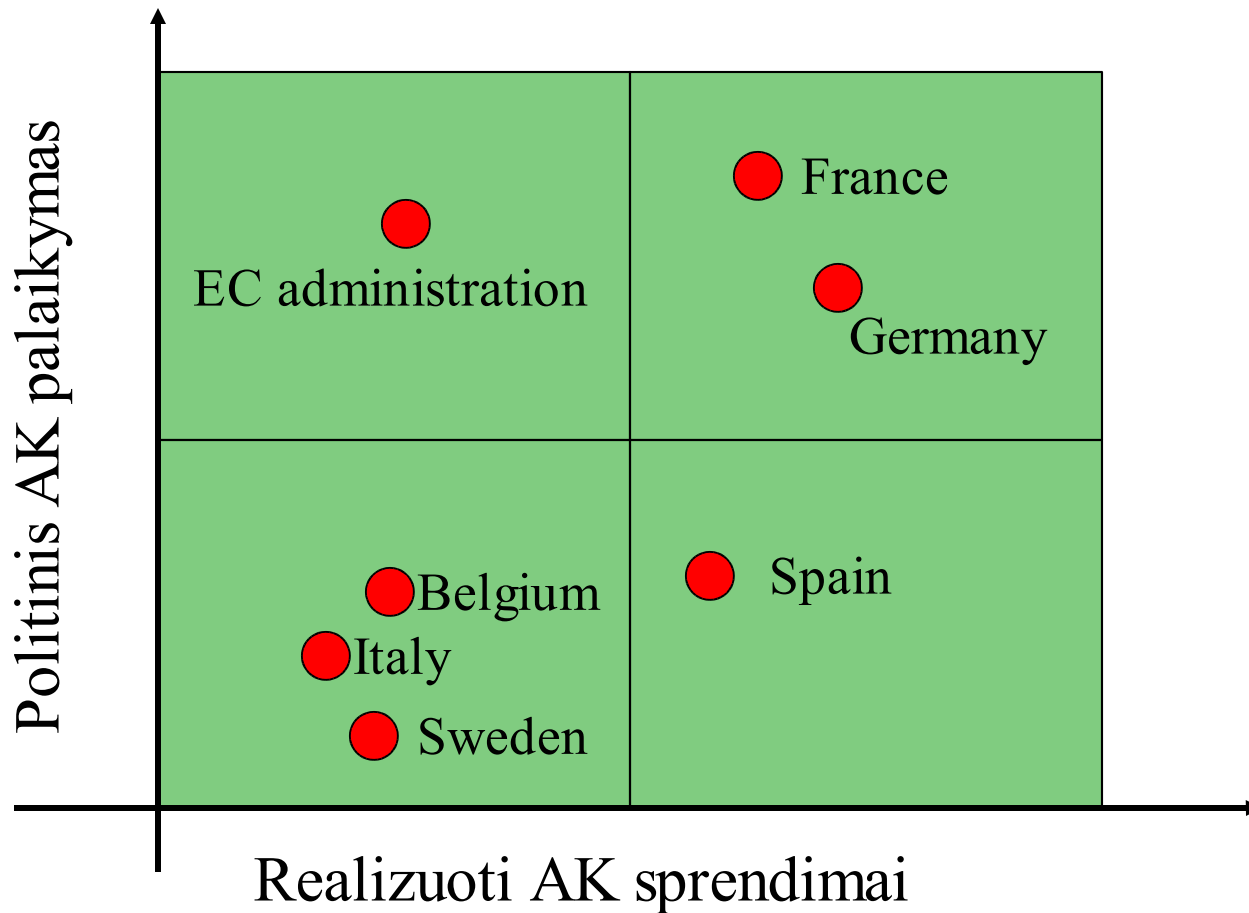
Teikti AKP pirmenybę, kur tai įmanoma

Remti tiesiogiai ar netiesiogiai
alternatyvių AKP programų kūrimą

- Didelės vieningos rinkos sukūrimas
- Naujos darbo vietos
- Aukštesnė ES IT kompetencija
- Ženkli įtaka ES importo/eksporto balansui

AK Europos Sąjungoje

Atviras Kodas Lietuvai

Projekto idėja:
Mantas Kriaučiūnas
Andrius Kasperavičius

AKL Misija

Populiarinti ir skatinti atviro
kodo programų naudojimą
Lietuvoje

Projekto tikslas

Stimuluoti atviro kodo programų
vartojimo ir verslo sektoriaus
plėtrą

(nepažeidžiant sąžiningos
konkurencijos principų)

Projekto vizija

Pagrįstas vartotojo **pasitikėjimas** atviro kodo programomis leidžia jam migruoti nuo **nelegalių** komercinių prie **atviro kodo** laisvos licencijos programų

Bus **daug** verslo kompanijų galinčių pasiūlyti profesionalias paslaugas ir produktus AK programų segmente
„Nuo specialistų prie vartotojų“

Kodėl atviras kodas yra naudingas Lietuvai?

Laisvos licencijos (už programas nereikia mokėti)

Programų aptarnavimui ir adaptavimui, vartotojų mokymui išleisti pinigai lieka Lietuvoje

Didesnis aptarnavimo poreikis – daugiau naujų darbo vietų

Didesnis programų patikimumas ir informacijos saugumas

Gamyba prieš prekybą

Nauda biudžetui

Valstybės institucijose – apie 20.000
kompiuterizuotų darbo vietų

Apie 50% licencijų „trūksta“

„MS Office XP Pro“ – 2166 Lt

„MS OPL“ licencija – iki 1000 Lt / darbo vietai

Atnaujinimo kaštai 0.5 kainos kas du metus –
250 Lt metams

10.000.000 tik licencijoms įsigyti!

5.000.000 tik atnaujinimams kasmet!

Taupome vien tik ofisui:

OpenOffice multiplatforminis, – 95%
suderinamas su paplitusiomis
programomis

Jei pasiektume OpenOffice vartojimą,
30% taupome:

Naujoms licencijoms – 3.000.000

Licencijų atnaujinimui – 1.500.000

Privatus vartotojų sektorius

BSA era – šventos inkvizicijos laikai

Vidutinio verslo alternatyva daugumos vartotojų akimis:

- sumokėti už licencijas ir užsidaryti,
- nemokėti, laukti BSA ir tada užsidaryti,
- sugrįžti prie skaitytuvų ir spausdinimo mašinėlės ir tada užsidaryti

Kodėl nenaudojame?

1. Nepasitikėjimas

2. Nežinojimas

3. Organizacinis klampumas

4. Techninės problemos

„Pasakykite, kad galima naudoti ir mes naudosime“ ŠMM, 2001 gruodis.

Fear – uncertain doubt

Problemos

Nėra vietinio produkto palaikymo

- Nėra **atsakingos** organizacijos
- Nėra, kas **užtikrina** pataisymus
- Nėra, kas **užtikrintų** naujų versijų lokalizavimą ir naujų formatų palaikymą
- Nėra, kas **parengia produktą vartotojui**
- Nėra informacijos apie AKP
- Nėra politinių sprendimų

Sprendimas

**Atviro kodo programų laboratorija
(kompetencijos centras)**

4-6 profesionalų kolektyvas

Vieša, ne pelno organizacija

**Galimi steigėjai – AK bendruomenė,
Infobalt, IBM?, privatūs asmenys...**

Finansavimo modelis – “fund rising”

Valdymas – Vsuomeninė Valdyba

AKL Laboratorijos misija

**Bazinių AK produktų
„užtikrinimas“ „Bits from the
trusted source“**

**Produktų atitikties Lietuvos
standartams užtikrinimas**

AKP populiarinimas

AK politikos formavimo forumas

AK projektų stimuliavimas

AKL Laboratorijos strategija

**Sutelkti geriausią AK specialistų
kompetenciją**

**Maksimaliai išnaudoti ES paramos
programas ir fondus**

Dialogas su Valstybės institucijomis

**Verslo, viešojo ir valstybės sektoriaus
įtraukimas į AK plėtros procesus**

**Verslo stimuliavimas, bet ne verslo
darymas**

Viešos iniciatyvos

Tiesioginė finansinė parama AK projektams
(IST 5th ir 6th framework), valstybinių
užsakymų politika

Atvirų standartų pripažinimas, propagavimas
ir rėmimas

Netiesioginė parama AK per švietimo ir
mokslo sistemas

Palankios aplinkos AK puoselėjimas

AKL iniciatyvos

AKL Laboratorijos steigimas

Pilotinis diegimas – tyrimas

Lietuviškos Linux, OpenOffice, distribucijos,...

Lokalizacija, migracijos instrumentai,...

Vartotojų www svetainė

Vartotojų mokymai (PAR, LPK, SVVA,
valstybės institucijos,)

Tarptautinė AK konferencija

Atvīras kodas Lietuvai

Tikēkime tuo, ko nēra, kad tai
būtu

Ačiū

